

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/9819
S.K. 20

12 ARALIK 2012

Sayı : 43728771-610.00/
Konu : Yazılı Soru Önergesi 7/9819

ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 02 Ekim 2012 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/9819-133889 sayılı yazıları.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 09 Ekim 2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-1946/4276 sayılı yazıları.

İlgi (a)'da kayıtlı yazıyla Başbakanlığa iletilen, ilgi (b)'de kayıtlı yazıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması talep edilen Eskişehir Milletvekili Ruhsar DEMİREL'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/9819 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :
1- Soru Önergesine İlişkin Cevaplar
(3 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi :
- Başbakanlığa

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yüce-tepe-ANKARA
Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97
Faks: +90 (312) 294 69 77
Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://dpteb.dpt.gov.tr/Sorgu> adresinden A810-GL0Y-877V kodu ile yapılabilir.

okaynar@kalkinma.gov.tr

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RUHSAR DEMİREL'İN SAYIN BAŞBAKANIMIZA TEVCİH ETTİĞİ SAYIN BAŞBAKANIMIZIN DA BAKANLIĞIMIZ KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE CEVAPLANDIRILMASINI TENSİP BUYURDUKLARI 7/9819 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİYLE İLGİLİ CEVAPLAR:

Soru 1: Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde kent merkezi dışında kalan alanlardaki düzensiz yerleşimin yoğun olduğu kırsal yerleşim alanlarında kamu hizmet sunumu sırasında (eğitim, sağlık vb) karşılaşılan sorunlar nelerdir?

Soru 2: Bu bölgelerimizin kırsal yerleşim alanlarında kamu hizmet sunumunun etkili hale getirilmesi için alınan/alınacak önlemler nelerdir?

Soru 3: Bölücü terörle mücadelede düzensiz yerleşimin olduğu kırsal yerleşim alanlarında karşılaşılan olumsuz etkilerle ilgili yapılan/yapılması planlanan çalışmalar nelerdir?

Soru 4: Kamu hizmet sunumunda karşılaşılan olumsuz etkileri ortadan kaldırabilmek için alınan/alınacak önlemler nelerdir?

Soru 5: Terör örgütüne lojistik destek sağlayabilecek dağınık yerleşim biçimindeki yapılaşmanın önlenmesi konusunda yapılan çalışmalar ve alınan/alınacak önlemler nelerdir?

Cevaplar 1-5:

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde kırsal yerleşim yerlerinin sayıca fazla ve dağınık bir yapıya sahip olması kamu hizmetlerinin sunumunda belirli güçlüklerle neden olmaktadır. Ancak hizmet sunumunda eşitlikçi yaklaşım her zaman ön planda tutulmakta ve vatandaşların sunulan hizmetlerden azami düzeyde faydalanmaları amacıyla gerekli hassasiyet gösterilmektedir. Bu anlamda yapılan çalışmalar başlıklar itibarıyla aşağıda sıralanmaktadır.

Eğitim

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde ailelerin eğitim ve gelir düzeyinin yetersiz, bölgedeki istihdam imkânlarının görece sınırlı olması ailelerin çocuklarının alacağı eğitime daha az, bunun fırsat maliyetine ise daha fazla değer atfetmelerine neden olmaktadır. Bu durum ise eğitim talebinin olması gerekenden daha az gerçekleşmesi sonucunu doğurmaktadır. Bununla beraber, eğitim hizmetlerinin sunumunda eşitlikçi yaklaşımın gereklilikleri yerine getirilmektedir. Bu çerçevede birleştirilmiş sınıf uygulaması, taşınabilir eğitim ve yatılılık uygulamaları ile mevcut sorunlar bertaraf edilmeye çalışılmaktadır.

Ayrıca, FATİH Projesi kapsamında öğrencilerimizin bilgi ve iletişim araçlarını kullanabilmelerini sağlamak amacıyla ilköğretim ve ortaöğretim okullarının bütün derslikleri etkileşimli tahta, çok amaçlı fotokopi makinesi ve doküman kamera gibi donanımlarla donatılmaya başlanılmış olup, Proje 2015 yılında tamamlanacaktır.

Sağlık

Kırsal kesimde mobil sağlık hizmeti ve mobil eczane uygulamaları başlatılmıştır. Bu kapsamda aile hekimliği sistemi de ülke genelinde yaygınlaştırılmıştır. Aile hekimliği

sisteminde kırsal bölgelerdeki vatandaşlara ulaşım o bölgedeki aile hekimlerinin düzenli kontrolleri ile sağlanmaktadır. Ayrıca yatağa bağımlı hastaların evde yapılabilecek tıbbi bakım ve rehabilitasyonları ev ortamında gerçekleştirilmektedir. Bahsi geçen uygulamalar ile kırsalda yaşayan vatandaşların sağlık hizmetlerinden azami düzeyde yararlanmaları sağlanmaktadır.

Sosyal Destek Projeleri

Bölgede Kalkınma Bakanlığımızın Valiliklerle işbirliği halinde yürüttüğü Sosyal Destek Programı (SODES) kapsamında, 2008-2012 döneminde GAP ve DAP bölgelerinde toplam tutarı 634,5 milyon Türk Lirası olan 5.328 adet proje desteklenmiştir.

Altyapı Yatırımları

Kırsal kesimde süregelen içme suyu ve yol sorunlarının ortadan kaldırılması amacıyla 2005 yılında KÖYDES projesi başlatılmıştır. KÖYDES merkezi bütçeden finanse edilen entegre bir kırsal altyapı projesidir. 2011 yılı itibarıyla proje yatırım konuları arasına atık su altyapısı ile küçük ölçekli sulama yatırımları da dâhil edilmiştir. Proje kapsamında 2005-2012 yılları arasında Doğu Anadolu Bölgesine 1,6 milyar TL, Güneydoğu Anadolu Bölgesine ise yaklaşık 1,1 milyar TL kaynak aktarılmıştır. Doğu Anadolu Bölgesinde, 21.978 km stabilize yol ve 14.704 km asfalt yol çalışması; 8.167 yerleşim yerinde (köy ve köy başlısı) içme suyu yatırımı ve 21.407 ha alanda sulama yatırımı gerçekleştirilmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ise 14.384 km stabilize yol ve 13.547 km asfalt yol çalışması; 7.224 yerleşim yerinde içme suyu yatırımı ile 622 ha alanda sulama yatırımı gerçekleştirilmiştir.

Belediyelerin acil nitelikli olan ancak finansmanında zorluk yaşanan içme suyu ve kanalizasyon projelerinin finansman ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla 2011 yılında SUKAP programı başlatılmıştır. Program kapsamında nüfusu 25.000 ve daha az olan belediyelerin içme suyu ve kanalizasyon işleri için yüzde 50 oranında hibe sağlanmakta, geriye kalan yüzde 50'lik kısmı için ise İLBANK'tan uygun koşullarda borçlandırma yoluna gidilmektedir. Programa 2011 yılında 400 milyon TL ve 2012 yılında 500 milyon TL olmak üzere toplam 900 milyon TL kaynak tahsisi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 2.407 adet içme suyu ve kanalizasyon projesinin hayata geçirilmesi öngörülmektedir.

Tarım ve Kırsal Kalkınma Destekleri ile Arazi Topplulaştırma Faaliyetleri

Kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi, tarım-sanayi entegrasyonunun artırılması için küçük ve orta ölçekli işletmelerin özellikle kırsal alandaki yatırımlarının desteklenmesi, tarımsal pazarlama altyapısının geliştirilmesi, gıda güvenliğinin güçlendirilmesi, kırsal alanda alternatif gelir kaynaklarının geliştirilmesi, toplu basınçlı sulama sistemlerinin geliştirilerek toprak ve su kaynaklarının korunmasına katkı sağlanması, tarımsal üretim faaliyetlerinde kullanılan yeni nesil makine ve ekipman teknolojilerinin kullanımının sağlanması amaçlarına yönelik olarak yararlanıcının da katılımını esas alan tarım ve kırsal kalkınma destekleme mekanizmaları işletilmektedir. Bu çerçevede Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile kalkınma ajanslarının uygulamış olduğu mali destek programlarının ön plana çıktığı söylenebilir. Bahsi geçen mali destek programları kırsal kesimde kalkınmanın sağlanması anlamında önemli roller üstlenmektedir.

Mali destek uygulamalarının yanı sıra etkin arazi toplulaştırma faaliyetleri de yürütülmektedir. Bilindiği üzere, arazi toplulaştırması tarımda üretimin artırılması ve tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla, tarımsal yerleşim birimlerinde kişi ve işletmelere ait olup, küçük parseller halinde birden fazla parçaya bölünmüş ve değişik yerlere dağılmış veya

elverişsiz biçimde şekillenmiş arazilerin modern tarım işletmeciliği esaslarına göre en uygun biçimde birleştirilmesi, şekillendirilmesi ve düzenlenmesi olarak tanımlanmaktadır. Arazi toplulaştırmasının hedefi, daha az zaman, işgücü ve sermaye kullanımı ile üretim faktörlerinden en iyi biçimde yararlanarak tarımsal üretimi ve tarım işletmelerinin verimliliğini artırmak ve kırsal kesimdeki nüfusun hayat standartlarını yükseltmektir.

Bu çerçevede Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin ve Şanlıurfa illeri olmak üzere toplam 7 ilde toplam 2,2 milyon hektar alanda arazi toplulaştırma çalışmaları yürütülmektedir. Bu alanın 2012 yılı sonu itibarıyla 2 milyon hektarının bitirilmesi planlanmaktadır. Doğu Anadolu Bölgesinde ise Ağrı, Bingöl, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Siirt, Şırnak, Tunceli, Bitlis, Hakkâri ve Van illeri olmak üzere toplam 15 ilde toplam 506 bin hektar alanda arazi toplulaştırma çalışmaları yürütülmektedir. Bu alanın 2012 yılı sonu itibarıyla 141 bin hektarının bitirilmesi planlanmaktadır. 2012 yılında 112 bin ha alanın daha toplulaştırma ihaleleri yapılmıştır.

Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Projesi (KDRP) ve Terörle Mücadele

KDRP; Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimizde, terör ve güvenlik kaygılarıyla yaşadıkları yerlerden göç etmek durumunda kalan vatandaşlarımızdan gönüllü olarak geri dönmek isteyenlerin geri dönüşlerinin kolaylaştırılması, geri dönen yerlerde gerekli sosyal ve ekonomik alt yapının tesisi ile sürdürülebilir yaşam koşullarının oluşturulması, geri dönmek istemeyenlerin ise mevcut yaşadıkları yerlerde şehir hayatına uyumlarının geliştirilmesi, ekonomik ve sosyal durumlarının iyileştirilmesini amaçlayan bir projedir.

Proje, geri dönen köylerde hayatın yeniden başlatılması ve kalıcı hale getirilmesi için gerekli köy altyapısının oluşturulmasına yönelik çalışmalar ile tarım, hayvancılık ve el sanatları gibi faaliyetlerin ıslahına yönelik gerekli çalışmaları, geri dönmek istemeyen ve şehirlerde yaşamayı tercih eden vatandaşlarımıza yönelik iş ve meslek edindirme kursları, istihdamı geliştirici projeler ve özellikle kadın, genç ve çocukları hedefleyen sosyal içerikli proje ve çalışmaları içermektedir. Proje uygulamaları kapsamında 28.384 haneden 187.861 kişinin eskiden yaşadığı köylerine geri dönüşleri sağlanmıştır.

Bununla beraber, terör ve terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören vatandaşların bu zararlarının karşılanması amacıyla 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun 27.07.2004 tarihinde, uygulama Yönetmeliği ise 20.10.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda; ölüm, yaralanma ve sakatlanmadan kaynaklanan zararlar, taşınır ve taşınmazlarda oluşan zararlar, tarım ve hayvancılıkla ilgili zararlar ile terör nedeniyle göç etmek zorunda kalan vatandaşlarımızın mal varlıklarına ulaşamamaları nedeniyle uğradıkları zararlar hızlı, etkin ve adil bir şekilde karşılanmaktadır. Bu kapsamda, Kasım 2012 tarihi itibarıyla terör ve terörle mücadeleden kaynaklanan zararların karşılanması amacıyla harcanan kaynak miktarı yaklaşık 2,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Yukarıda bahsi geçen faaliyetler ile genel anlamda Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin kırsal kesimlerinde yaşayan vatandaşların yaşam standartlarının ve gelir düzeylerinin yörelerinde artırılması hedeflenmektedir.